



# Xarim Aresté

Tanit i les  
guerres  
púniques

XARIM ARESTÉ  
TANIT  
I LES GUERRES  
PÚNIQUES

COL·LECCIÓ CLÀSSICA  
PRIMERA EDICIÓ: SETEMBRE DEL 2022  
© XARIM ARESTÉ, 2022  
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.  
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA  
ISBN: 978-84-664-2946-7  
DIPÒSIT LEGAL: B. 12.040-2022  
FOTOCOMPOSICIÓ: AURADIGIT  
IMPRÈS A CATALUNYA - *PRINTED IN CATALONIA*

[www.columnnaedicions.cat](http://www.columnnaedicions.cat)

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, [www.cedro.org](http://www.cedro.org)) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra ([www.conlicencia.com](http://www.conlicencia.com); 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

## «*Jack Straw*»

Caminant tan lent com m'era possible, la costa amunt a cada pas més pronunciada es convertia en una bassa infinita de lleugeresa. Mai sabré de què parla exactament aquella cançó ni per què la versió bona és la del Teatre Olympia de París. Però m'encanta ser ella i ballar com ella i respirar com ella. Perquè quan soc la cançó, soc també la vall sencera i llavors ja m'és igual com de llarg sigui el camí, com d'humits tinc els ossos o com de congelats estan els meus peus. Un abric si és moll no abriga. Però la música t'abraça igual o més fort encara davant les inclemències.

Sempre és.

Just com una mare.

En aquelles hores em creuava amb més raboses que persones. Només algun camió de tant en tant s'encoratjava a travessar la boira espessa. Semblaven fantasmes de ferro amb fanalets esquitxant de blanc la negra nit.

No sé qui són la Shannon ni el Jack Straw de Wichita que apareixen a la cançó. Probablement no són ningú. M'és igual. Perquè sé que, sigui com sigui, soc ells també.

Tampoc aconseguixo sempre que l'ordre immaculat, etern i sobrehumà de la música m'ho unifiqui tot en una sola escletxa. Però, quan ho fa, desapareixo sencer fins que només queda el meu amor. L'amor.

De vegades he tingut la incipient sensació de finalment començar a comprendre alguna cosa. I sempre és la mateixa cosa la que m'apropro a desvelar. I sempre és la mateixa cançó, també. El mateix poema. El mateix quadre. I la mateixa costa. Només que la pujo o la baixo. No m'hi he aturat. Diria que mai ningú ho ha fet tampoc si no ha estat per caure-hi mort, abandonat en el molsut marge. Però la mort tan sols és un altre moviment de la fuga. De totes maneres, la meua subtil dansa peregrina era el més a prop que havia trobat de quedar-me aturat en un sol punt. Perquè allí, com a tot arreu, l'única manera de sobreviure és mimetitzant-se amb la invisible naturalesa. I en aquella terra seca i desdentada sembla que res no es mogui. Però de fet mai res s'està quiet. Fins i tot les pedres aspiren.

Com un rellotge, l'esgarrifança sempre em donava la benvinguda i em feia tremolar l'esquena sencera just a l'entrar en l'escalfor de la casa. El iaio hi tenia la ràdio encesa. Sempre tenia la ràdio encesa. Així és com el recordo. Mut, pensatiu, atent amb l'aparell a l'orella com qui espera males notícies. El iaio es va passar la vida esperant males notícies. O això em semblava a mi. D'alguna manera, sé tant de la Shannon i en Jack Straw com d'ell.

Els últims dies cantava estranyes cançons amb una veu ronca i desafinada. Gelava la sang escoltar-lo.

*Blancas flores traigo,  
todas son para mi amada.  
Ay, si me diera un beso.  
Un beso recién levantada.*

Coses d'aquest estil...

El iaio va morir més tranquil del que va viure. Perquè va morir sent un nen, cosa que no havia pogut ser mai en vida.

La iaia, en canvi, quan va marxar ho feu deixant un rictus tens. Tenia els llavis serrats com si encara seguís fent força, lluitant per ser. Però ell no. El cos fred del iaio estava relaxat i en pau. Mai abans m'havia transmès tanta tranquil·litat.

Veia el meu rostre en el seu cadàver.

Suposo que cada generació té la seva revolució i la seva apocalipsi.

Perquè de sobte, tornant a pujar aquella costa, un cop més al so d'en Jack Straw, i tants adeus després, em vaig saber vell. El meu avi no va ser l'únic que es va morir. De seguida tot va anar desapareixent darrere seu. I els infants es van haver de fer adults. I els adults ens vam haver de fer ancians... Es va girar el mitjó sencer i aquell antic món nostre ja no hi era. N'hi havia un altre, ara. Un de nou, molt jove. Violent. Borrós. També fill de trencadisses.

Era inimaginable preveure absolutament res després d'aquell cop de puny al ventre que tothom va haver d'entomar. I el futur va deixar d'importar-nos gaire.

## *L'últim sopar*

Aquell dia, a en Ioan li van portar llampugues, verderols i bacoretetes. Al vespre les vam rostir al foc.

El poeta i dramaturg Jaume Vila-Amat es va presentar tot fresc i elegant just quan posàvem els plats a taula. No es cansava de dir, i amb raó, que es conservava prou bé per tindre seixanta anys. Mentre devoràvem el peix, el poeta, pletòric, parlava d'amics morts i recitava poemes que li venien a la boca a mesura que la conversa anava rellicant en totes direccions.

Algú va veure una rata corrent d'aquí cap allà i tots vam girar el cap. Sonava Duke Ellington i en Vila-Amat va confessar que de jove n'havia matat moltes, de rates..., i que totes elles les havia anat somiant després.

Feu un glop de vi i cridà:

—Et fem un lloc, reina estimada!

»Les rates són els meus dubtes encarnats. I sense els meus dubtes jo no seria jo...

En Ioan, amb el seu inescrutable accent, la mirada alçada i un somriure tort, respongué immediatament:

—Quan has de penjar del sostre l'únic raig de veritat que et queda perquè els dubtes-rata no l'esquarterin, la guerra és un deure per a qualsevol home.

El piano pintava fantasies extravagants mentre el trombó florejava sobre una caravana ortopèdicament lúgubre. Aquella música d'ossos i llautó ens feia entendre, entre silencis, que el temps no existia justament perquè l'estàvem creant nosaltres. En Ziham, que menjava com un lladre, traient-se una espina d'entre les dents i encara amb la boca plena, digué:

—Todo hombre sabe también que tarde o temprano tendrá que abandonar su hogar.

La rata es va esmunyir entre les més frondoses de les foscors que encerclaven el pati i en Ziham, en veure que la Noia dels Negres Ulls Tristos allargava el braç tot cercant la llardosa guitarra, es va aixecar discretament i va retirar l'agulla del vinil, emmudint en sec la càustica comparsa que ens havia estat retratant.

Ella vessà un valset en la major, ben lent i solemne:

*Tan lejos estoy del mar que ruge en tu alma  
Tan lejos de tus noches y de tus albas  
Poco tiempo me queda  
No regresaré  
Y lágrimas vierto  
Mala fortuna  
Luna tras luna  
En tierra de nadie*

A en Ioan sempre el feia plorar, aquesta cançó.

Mentre s'eixugava les llàgrimes i rebuscava l'encenedor entre les butxaques, seguia cantant amb veu impostadament grandiloqüent:

*¡¡¡Mala fortunuuunaaaa luna tras luuunaaaaaa  
en tierra de naaaadieeeee!!!*

En Ziham es mirava l'escena amb els ulls tancats. Si la música expandia en Ioan cap a fora, a en Ziham l'empenyia endins.

El poeta i dramaturg Jaume Vila-Amat, mentre marxava ensopegant amb les cadires saludant-nos un per un, tornà a comentar que tenia l'estómac molt delicat. El peix li havia caigut sensacionalment bé tot i l'abús d'allioli.

Enmig de la confusió sembrada per la sempre sorollosa partida d'en Vila-Amat, en Ioan va aprofitar per retirar-se sigil·losament, com solia fer quan alguna noia venia a visitar-lo.

Era més tard del que jo pensava. I de sobte, amb el silenci desvelat, vaig ser conscient de la frescor de la nit, de la perfecta brisa, de l'olor invasiva i embriagadora del gessamí... Era estrany no sentir cap helicòpter.

Tot i que per fora fos monumental i engalanat, l'interior del gegantí edifici que ens acollia semblava una ermita més que un palau. A dins, era buit i fred. Res impedia que la llum que hi entrava ho clarifiqués tot en una explosió a hipercàmera lenta.

Érem amunt. I des d'aquell cim es veien les costures de la ciutat. Es veien els seus fils, l'artificialitat, la mentida, la història, la pel·lícula, el film de la realitat. Tot plegat feia que la nostra quotidianitat allà resultés anòmala, màgica, per no dir impossible.

El jardí, amb oliveres, figueres i pins, em feia sentir prop del riu o del mar. Era un oasi enmig d'una guerra entre números. O potser només un miratge. Una fata morgana.

En Ziham, amb un porro de pol·len apagat als llavis, navegant en diferents llocs alhora dins la seva ment, no

havia tornat a obrir els ulls després de la darrera cançó de la vetllada. Per uns moments havia oblidat la presència del meu amic. Però de sobte en Ziham, en Ziggy, que és com jo sempre li deia, va mussitar alguna cosa sense a penes moure els llavis:

—La rata ha vuelto.

Encara més enllà que aquí, en Ziggy va moure subtilment el cap assenyalant el pi, i en sec, com un tsunami negre, com una borrassa peluda arrossegada pel vent, MILERS de rates van començar a travessar el pati saltant endimoniades davant dels nostres ulls astorats. Potser van ser centenars. Potser centenars de milers. Igual que passa en els somnis, no sé quanta estona va durar aquella pluja torrencial de bigotis i ungles. Però eren legions. Legions de dubtes-rata.

*Deixebles de les engrunes!  
Fills i filles de gosses llordes i gossos malnascuts.  
Germans meus, hereus del fàstic!  
Dormiu tranquils aquesta nit perquè demà ens  
prendran el poc que ens queda i ja no ens caldrà  
patir de res!*

JAUME VILA-AMAT,  
«Diatriba de Tomeu amb els pastors»,  
*Abominable linxament a Puigdanguila*